

ברכת מתיר אסורים

אנשי בוקר מפגש תשיעי

מה שראינו עדיין

- ברכות השחר יושבות בדיוק על קו התפר בין הבית החוצה, ומחברות לפעולות יומיומיות פשוטות, תודעה של הודאה, שליחות וחיבור לה'.
- המלים הראשונות של הבוקר הן בתפילת מודה אני המבטאת קריאת הכיוון ליום כולו. הפעולה הראשונה של הבוקר היא נטילת ידיים. אנו מביעים את רצוננו שמעשינו יהיו נקיים, טהורים, ומחוברים אל תודעת שליחותנו, ככהנים.
- ברכת אשר יצר היא ברכת ההודאה הראשונה בבוקר. אנו מודים על הגוף, ועל הפלא הגדול שהנשמה שלנו קשורה בו. ועל מערכת העיכול שבוררת הטוב מהרע, בחומר כמו ברוח. ברכת א-לוקי נשמה הסמוכה לאשר יצר – ברכת הגוף, היא הברכה על הנשמה. אנו מודים על הנשמה הטהורה, ומבקשים לשמור אותה ולהוסיף בה טהרה.
- ברכת הנותן לשכוי בינה, מחברת אותנו לתודעה של בחירה. ההבנה שאנחנו בוחרים את היום הקרוב, ולא מוכתבים על ידי העבר. עבר = עברייני. ומבקשים להשתמש בכח הבינה כדי להבחין. וזוכרים שהעולם כולו – המיוצג על ידי התרנגול המעורר – מחכה לאדם שישלים את עצמו ואת העולם יחד עימו, לקראת העתיד ההולך ובא.
- ברכת פוקח עוורים. קוראת לנו לפקוח את העיניים, לראות את העולם בצורה טובה ונקייה. ולבקש לראות אותו דרך העין האלוקית. וגם לפתח בנו הסתכלות של עין טובה שמשפיעה לא רק על האדם, אלא על המציאות בעצמה.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

מִתִּיר אֲסוּרִים

כי תריץ (כשמתיישר) ויטיב לימא ברוך מתיר אסורים - גמ' ברכות

כְּשֵׁיִשְׁבַּע עַל מִטָּתוֹ מְבָרַךְ מִתִּיר אֲסוּרִים - רמב"ם

מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמֵים רַבִּים,

סוּמְךָ נוֹפְלִים, וְרוּפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָיִם -
תפילת שמונה עשרה

מוֹצֵיא אֲסוּרִים בְּכוֹשְׁרוֹת - תהלים. ד' מַתִּיר אֲסוּרִים - תהלים קמו.
פּוֹתַח קְשָׁרֵי הָאֲסוּרִים בַּמַּאֲסָר וַיִּשְׁלַח חֶפְשֵׁי - מצודות

כּוֹבֵלְתֶךָ אָנֹכִי, וְהָיָה אֹמֵר לָהּ (תהלים קמו, ז): ה' מַתִּיר אֲסוּרִים. כּוֹפֶפֶת אָנֹכִי אֶת
קוֹמְתֶךָ, וְהָיָה אֹמֵר לָהּ (תהלים קמו, ז): ה' זָקַף כְּפוּפִים. מְסַמָּא אָנֹכִי אֶת עֵינֶיךָ,
וְהָיָה אֹמֵר לָהּ (תהלים קמו, ז): ה' פָּקַח עוֹרִים - מדרש

התשוקה החיונית של הנפש שהיא להיות חפשית בתנועתה,

בתנועה החמרית ובתנועה הרוחנית, תשוקת ההתעלות והחדוש, הטבועה בקרב כל יצור, מידי יוצר וזר צורה, שאומר הוא תמיד לכל בריותיו עליו והצליחו, הוסיפו אמן והרבו אור, היא הדוחפת אותם לתנועה. בהתמטות האור של החיוניות, בחלשת הרוח הנפשית, המאסרים מתגברים ותשוקת החיים וההתעלות אסורה היא בכבלי החמר המגשם, המעכב בעד חפש העלייה וההתרוםמות. אמנם באים עכובים ומאסרים כאלה לפעמים, בחיים ובמצואות, כדי להנעים אחר-כך יותר את חיי התנועה, להכיר את יתרון האור מתוך החושך, ואת סגלת החפש וברכת התנועה, מתוך המאסרים. וברעיון משמח, מלא תהלות מחיה כל בחסדו, הננו מברכים את הברכה הזאת: מתיר אסורים

והענין הזה שיתפלל האדם

אל הש"י תמיד שיסיר את היצר הרע ממנו, אבל מעצמו קשה הוא. כי האדם נחשב שהוא שבוי ואסור ביד מלך זקן וכסיל הוא יצר הרע שנקרא בכל מקום בשם הזה, והרי אין חבוש מתיר עצמו מבית אסורים, וצריך לאחר להתירו הוא השם יתב' אשר מוציא אותו מבית אסורים:

הנה מפסידי הזריזות, הם הם מגדילי העצלה.

והגדול שבכולם, הוא בקשת המנוחה הגופנית ושנאת הטורח ואהבת העידונים בתשלום כל תנאיהם. כי הנה אדם כזה, ודאי שתכבד עליו העבודה לפני בוראו כובד גדול. כי מי שירצה לאכול אכילותיו בכל הישוב והמנוחה, ולישון שנתו בלא טורד, וימאן ללכת אם לא לאטו, וכיוצא בדברים כאלה, הנה יקשה עליו להשכים לבתי כנסיות בבוקר, או לקצר בסעודתו מפני תפלת המנחה בין הערבים, או לצאת לדבר מצוה אם לא יהיה העת ברור, כל שכן למהר עצמו לדברי מצוה או לתלמוד תורה. ומי שמרגיל עצמו למנהגות האלה, איננו אדון בעצמו לעשות היפך זה כשירצה, כי כבר נאסר רצונו במאסר ההרגל הנעשה טבע שני.

הַדְּפֹּד וְדַעוּ כִּי אֲנֹכִי אֱלֹקִים

תהילים מז, א

מה שראינו היום

- ההודאה הפשוטה היא על עצם היכולת לזוז. להיות בתנועה. לא להיות פאסיביים. לפעול. לחיות.
- כמו שיש מציאות פאסיבית – בית כלא – של הגוף, הוא השינה. כך בנפש, יש שלל בתי כלא שאנו כלואים בהם. זה יכול להיות הנחות יסוד שאנחנו באים איתן, הרגלים שמוטמעים בנו כחלק מהאישיות, ומחשבות שמגיעות מתוך החלק הנמוך שבנו.
- צריך לדעת לפקוח את העיניים כדי לדעת את מה להתיר. היכולת להרפות – "הרפו ודעו כי אנוכי א-לוקים" – פותחת בנו את האמונה, הבטחון, ואת האומץ לעשות את שנכון.
- רק נתיר את הקשר והסיבוך ומיד נחזור חזרה לישרות הפנימית. עבד ה' הוא לבדו חופשי. עבדות ה' היא זאת שעושה אותנו באמת חופשיים.

להתיר את סהק הקשו

הרפו ודעו כי אנכי אלקים

תהלים

אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים

גמרא

יוציאם מחשך וצלמות ומוסרותיהם ינתק

תהלים